

DEEL 2 ONS OPVOEDINGSPROJECT

Het pedagogisch project van onze school is ingebed in het project van de katholieke dialoogschool. Op onze school verwelkomen we gastvrij iedereen, van welke levensbeschouwelijke of religieuze achtergrond ook. Als katholieke dialoogschool verwachten we dat ouders echte partners zijn voor de opvoeding en vorming die de school hun kinderen verstrekt. Kiezen voor een katholieke dialoogschool houdt voor iedereen een engagement in. Daarom mogen ouders van de school verwachten dat ze hen zoveel mogelijk betrekken in het samen school maken. Ouders verwachten dat de school voor hun kinderen een leer- en leefwereld is die bijdraagt aan de opvoeding die ze hen zelf willen geven. Ouders die kiezen voor een katholieke school geven aan dat ze vertrouwen stellen in de wijze waarop scholen vandaag in verscheidenheid gestalte geven aan het project van de katholieke dialoogschool. De volledige tekst van de engagementsverklaring van het katholiek onderwijs vind je op de website van Katholiek Onderwijs Vlaanderen >> www.katholiekonderwijs.vlaanderen

2.1 BASIS TEKST

We leven in een unieke tijd want de tijd 'kantelt'. Daarom is dit bij uitstek een tijd om op te voeden. Iedereen is door deze kentering getekend: jong en oud. We staan dan ook voor de uitdaging - samen - te kiezen voor een nieuwe toekomst voor onze kinderen en voor onszelf. Opvoeden op de maat van morgen heeft opvoeders nodig die getuigen van hoop en ... leven vanuit het evangelie. Daarom zien we Jezus als de inspirerende 'pedagoog' en 'het fundament' voor ons project.

1. ONZE OPVOEDING IS GERICHT OP HET LEVEN

Uw kind is op zoek naar geluk. Met andere kinderen kijkt het uit naar mensen die de weg tonen naar het goede leven.

Daarom willen we als opvoeders - zoals u thuis doet - hen waarden voorleven waarin we zelf geloven. Zin voor waarheid en schoonheid, verantwoordelijkheidsbesef, solidariteit, verdraagzaamheid, vrede en rechtvaardigheid en vele andere waarden.

We zullen hen evenwel ook helpen zelf waarden te ontdekken. Onze kinderen moeten immers voelen dat we samen op zoek zijn naar waarden waar onze toekomst nood aan heeft.

2. ONZE OPVOEDING STREEFT NAAR TOTALE PERSOONSVORMING

Om gelukkig te worden heeft uw kind 'hoofd, hart en handen' nodig. We streven er dus naar alle talenten van uw kind te ontdekken en te ontwikkelen.

We zetten ons sterk in om onze kinderen veel te leren, maar we proberen ze vooral ook te leren hoe ze zelfstandig nu en later problemen kunnen aanpakken.

We wensen ze ook te leren leven: zowel in de kleine kring als in de grote maatschappij. We hopen ze op weg te zetten naar persoonlijk geluk. We wensen ze ook uit te nodigen en voor te bereiden om straks als 'jonge burger' mee te werken aan een meer rechtvaardige samenleving. We beginnen daar mee op het kleine oefenveld van de school.

We hopen eveneens bij uw kind en de leeftijdsgenootjes de verwondering te wekken voor wat schuilt achter de zichtbare kant van de dingen zodat ze leren aanvoelen welke 'Goedheid' het leven draagt en ons veel vertrouwen kan schenken.

3. ALLE KINDEREN ZIJN WELKOM

Alle kinderen zonder onderscheid van rang of stand, kleur of ras zijn bij ons welkom.

We proberen oog te hebben voor wat elk kind nodig heeft. Voor kinderen die dat nodig hebben, zoeken we naar een gepaste opvang. Natuurlijk rekenen we ook op een oprechte inzet van elk kind zelf.

We merken ook dat kinderen soms lijden aan een vorm van 'moderne armoede': ze zijn arm aan relatiewarmte, arm aan cultuur, arm aan hoop of geluk. Voor deze 'armoede' proberen we ook aandacht te hebben.

Als opvoeders hebben we ook veel oog voor leerswakke en leervertraagde leerlingen. Voor deze groep zoeken we naar aangepaste leerhulp en begeleiding, zonder de "sterke" meisjes en jongens te vergeten.

We pogen de 'armen' in de eigen kring van de school te helpen. Tegelijk nodigen we uit, oog te hebben voor de weerlozen, de meest kwetsbaren in onze maatschappij en pakken we de uitdaging aan om onze kinderen vanuit het evangelie te helpen opkomen voor een eerlijke wereld.

4. ONZE OPVOEDING STEUNT OP EEN PERSOONSBEVORDERENDE RELATIE

Om uw kind te helpen groeien willen we nabij zijn, het warmte en aandacht bieden.

Daarom kiezen we voor een relatiestijl die vrij is van overbodige macht en sterkte. We spreken een omkeerbare taal zodat kinderen die ons nadoen, hoffelijk en tactvol zijn.

We geloven sterk in de kracht van de hartelijkheid: kinderen moeten voelen dat we van 'harte' les geven en moeten aanvoelen dat we een 'hart' hebben voor wat hen raakt en bezig houdt.

Deze tijd vraagt echter ook om vastberadenheid in de opvoeding: kinderen hebben nood aan opvoeders die durven neen zeggen en hen durven confronteren met grenzen. Van het kind verwachten we dat het onze 'neen' ook leert aanvaarden en respecteren.

5. ONZE OPVOEDING ZORGT VOOR EEN EIGENTIJDSE GELOFSOPVOEDING

In onze school bekennen we kleur. We vinden het jammer dat in deze tijd God in sterke mate doodgezwegen wordt want Hij is vele wegwijzers naar groot en innig geluk.

We geloven dat 'kleine en grote mensen' door eerlijk en goed te leven elkaar veel te bieden hebben. Maar we willen de kinderen die ons toevertrouwd worden, ook spreken over de ongeëvenaarde goedheid van God en helpen ontdekken hoe het evangelie een verrassende reisgids is naar een rijk en zalig leven.

Hopelijk zal uw kind en u dit ervaren door de levensstijl die we voorleven en de cultuur die op onze school voelbaar is.

6. ONZE OPVOEDING HAALT KRACHT UIT EEN GOEDE SAMENWERKING

Als schoolbestuur en schoolteam zullen we hard werken om dit opvoedingsproject in praktijk om te zetten.

Vanzelfsprekend rekenen we op de inzet en de goede wil van uw kind. Zonder deze 'samenwerking' lukt het ons niet. Gelukkig kunnen we ook rekenen op vele deskundige helpers zoals CLB en steun van de lokale gemeenschap.

Vooral ook hopen we op uw individuele bereidheid als ouder en uw medewerking als oudergroep. Dit levens- en leerproject zal immers maar lukken als we samen streven naar eensgezindheid rond het essentiële en we elkaar bemoedigen om elk van zijn of haar bijdrage te leveren in de opvoeding van onze kinderen.

2.2. CONCRETE INVULLING

1. SAMENSTELLING VAN ONZE KLASSEN

Kleuterschool

In de kleuterschool wordt dikwijls gesproken over 1ste, 2de en 3de kleuterklas. Men heeft het dan ook over een verdeling met drie-, vier- en vijfjarige kleuters. In onze school houden we die verdeling in de mate van het mogelijke aan, maar volgen we ze ook niet strikt.

In de wijkschool vinden we in de instapklas de 2,5- en de jongste 3-jarigen, in 1KW de 3-jarigen, in 2KW de 4-jarigen en in 3KW de 5-jarigen.

In het dorp vinden we in de instapklas de 2,5- en de jongste 3-jarigen, in 1KD zitten hoofdzakelijk 3-jarigen en in 2KD vooral 4-jarigen. De 5-jarigen zitten in 3KD.

Zowel in de dorpsschool als in de wijkschool houden we deze indeling aan zolang er voldoende kinderen van dezelfde leeftijd ingeschreven zijn.

Lagere school

Graden

De lagere school wordt verdeeld in 3 graden. De eerste graad omvat 1ste en 2de leerjaar, de tweede graad omvat 3de en 4de leerjaar en 5de en 6de leerjaar vormen de derde graad.

Onderbouw en bovenbouw

De lagere school wordt soms ook verdeeld in onderbouw (1ste, 2de en 3de leerjaar) en bovenbouw (4de, 5de en 6de leerjaar).

A- en B-klassen

Elk leerjaar telt in onze school een A- en een B-klas.

We trachten steeds twee vergelijkbare en heterogene klassen samen te stellen op basis van geslacht, de resultaten, ... evenveel meisjes/jongens die het wat moeilijker Jaarlijks wordt de samenstelling van de klassen herbekeken.

2. VIERINGEN

Naast de godsdienstlessen wordt er op school ook veel gevierd. We zijn blij dat we op geregelde tijdstippen rond het altaar kunnen samenkomen. We doen dat met de hele school, per graad of per leerjaar. We nodigen de ouders van harte uit om mee te komen vieren, ze zijn steeds welkom!

3. VOORBEREIDING OP DE EERSTE COMMUNIE

In de loop van het tweede leerjaar worden de kinderen voorbereid op hun Eerste Communie. We zien die voorbereiding niet als de exclusieve opdracht van de school, maar als een mooie samenwerking tussen school, ouders en parochie.

4. Het zorgbeleid van onze school

4.1 Uitgangspunt en visie van de school op het zorgbeleid

Een school die kwaliteitsvol onderwijs wil bieden, moet een school zijn die zorgzaam omspringt met leerlingen, leerkrachten en ouders.

Elke leerling in de school heeft het recht om zich goed te voelen en om maximale ontplooiingskansen te krijgen. Vele leerlingen krijgen die kansen automatisch.

Toch zijn er in elke school ook kinderen die extra aandacht vragen, om welke reden dan ook. Door kansarmoede, een handicap, een andere taal, een leerstoornis of... worden de kaarten onder de kinderen al van bij de start op een ongelijke manier verdeeld.

Deze leerlingen stellen heel uitdrukkelijk de school voor de uitdaging om te differentiëren; dit wil zeggen het aanbod van de school aan te passen aan de noden en mogelijkheden van die kinderen en niet omgekeerd.

Wanneer men aanneemt dat kinderen mogen verschillen, aanvaardt men ook dat zowel het leertraject als het begin- en eindpunt mogen verschillen.

Niet alle leerlingen moeten op hetzelfde ogenblik en op dezelfde leeftijd hetzelfde kunnen. En niet alle kinderen moeten op het einde van het schooljaar op dezelfde wijze geëvalueerd worden. Dit veronderstelt flexibiliteit van leerlingen én leerkrachten.

Elk kind dient dus gedurende zijn ganse schoolloopbaan, reeds vanaf de eerste kleuterklas, zo goed mogelijk gevolgd en begeleid te worden.

Het hoofddoel van het zorgbeleid is immers dat kinderen met een leerprobleem zich in de eerste plaats goed voelen op school. Aangepaste zorg zal hun motivatie verhogen en leren aangenamer maken voor hen.

Als school trachten wij, via een goed zorgbeleid en binnen de grenzen van onze eigen draagkracht, onderwijs te realiseren dat maximaal aangepast is aan de noden van elk kind.

Om deze uitdaging aan te vatten, voorziet het ministerie van onderwijs voor elke school een zorgcoördinator. De coördinatie van alles wat met zorg te maken heeft op school, gebeurt door de zorgcoördinator. Samen met de directie en het leerkrachtenteam probeert de zorgcoördinator deze uitdaging vorm te geven.

4.2 Werking van het zorgteam

4.2.1 In de lagere school

Op onze school hebben we dit schooljaar 1 halftijdse zorgcoördinator en 3 halftime ambulante leerkrachten (niet klasgebonden leerkracht).

De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor de uitbouw van het zorgbeleid op school: zij coördineert de zorg binnen de school en ondersteunt de leerkrachten op pedagogische vlak. Zij begeleidt de leerlingen met gedrags- of leerproblemen en is voor leerlingen en ouders het aanspreekpunt voor andere problemen van socio-emotionele aard.

Zij heeft een brugfunctie tussen school, ouders, leerlingen, CLB, externe hulp,...

Kinderen kunnen begeleiding krijgen in de klas wanneer de leerkracht ernstige problemen of tekorten vaststelt, wanneer kinderen in de E-zone scoren op onze LVS-testen (zowel voor wiskunde, spelling of luidop lezen) of wanneer het AVI-niveau te laag is ten opzichte van de vereiste norm, dan biedt de ambulante leerkracht extra ondersteuning.

Ook kinderen met schrijfmotorische problemen kunnen bij de ambulante leerkracht terecht.

De begeleiding gebeurt steeds in overleg met de klastitularis.

Alle kinderen die door het zorgteam worden begeleid, worden af en toe besproken op een MDO: dit is een multidisciplinair overleg waar de klastitularis, ambulante leerkracht, de zorgcoördinator, de directeur (indien nodig) en de psycholoog/pedagoog van het CLB aanwezig zijn. Aanpak, vorderingen en opvolging worden hier besproken. Daarna volgt er eventueel een voorstel om bijkomende onderzoeken te doen of wordt er doorverwezen naar buitenschoolse hulp (logo, revalidatiecentrum, kine). Dit gebeurt uiteraard altijd in samenspraak met de ouders.

De bedoeling van al deze hulp is ervoor te zorgen dat het zelfvertrouwen en de motivatie groeien bij deze kinderen, want leren lukt altijd beter vanuit positieve ervaringen.

4.2.2 In de kleuterschool

In de kleuterschool hebben we een halftijdse zorgcoördinator, De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor de uitbouw van het zorgbeleid op school: zij coördineert de zorg binnen de school en ondersteunt de leerkrachten op pedagogische vlak. Zij begeleidt de leerlingen met problemen en is voor leerlingen en ouders het aanspreekpunt voor andere problemen van socio-emotionele aard.

Zij heeft een brugfunctie tussen school, ouders, leerlingen, CLB, externe hulp,...

De ambulante leerkracht in het kleuterteam geeft extra ondersteuning in de klas. Ze kan de klas overnemen zodat de vaste leerkracht kan observeren, kan begeleiden. Ze springt in waar nodig, afhankelijk van de vragen van de leerkrachten. Ook werken ze aan projecten (vb: poppenkamer, kalenders, schrijven in de kleuterklas,...) Hierdoor worden er groei- en leerlijnen opgesteld voor de hele kleuterschool.

De begeleiding gebeurt steeds in overleg met de klastitularis. De ouders worden op de hoogte gebracht als hun kind regelmatig hulp krijgt. Dit gebeurt niet wanneer dat eenmalig is of wanneer er testen worden afgenomen bij alle kinderen (laatste kleuterklas: toeters, kontrabas).

De kinderen die door het zorgteam worden begeleid, worden af en toe besproken op een MDO: dit is een multidisciplinair overleg waar de klastitularis, de ambulante leerkracht, de zorgcoördinator en de psycholoog/pedagoog van het CLB aanwezig zijn. Aanpak, vorderingen en opvolging worden hier besproken. Daarna volgt er eventueel een voorstel om bijkomende onderzoeken te doen of wordt er doorverwezen naar buitenschoolse hulp (logo, revalidatiecentrum, kine). Dit gebeurt uiteraard altijd in samenspraak met de ouders.

De bedoeling van al deze hulp is ervoor te zorgen dat het zelfvertrouwen en de motivatie groeien bij deze kinderen, want leren lukt altijd beter vanuit positieve ervaringen.

4.3 Het leerlingvolgsysteem

Het kleuter- en leerlingvolgsysteem

Van bij de inschrijving wordt voor elke leerling een leerlingvolgdossier opgestart. Hierin verzamelt de school alle gegevens die relevant zijn voor de aanpak van het kind. Daarnaast geeft het een bondige samenvatting van de schoolloopbaan van het kind in kleuter- en lagere school.

Om zicht te krijgen op dit ontwikkelingsproces wordt er een kleuter- en leerlingvolgsysteem gebruikt. Dit is voor het team een hulpmiddel om het zorgbeleid meer vorm te geven en om kinderen sneller op te sporen die extra zorg of onderwijs volgens hun capaciteiten nodig hebben. Op deze manier wordt er getracht gemotiveerde kinderen te ontwikkelen die graag naar school komen en zich daar ook gelukkig voelen.

Het kleutervolgsysteem

Het kleutervolgsysteem onderscheidt zich van het leerlingvolgsysteem omdat het zich in de eerste plaats richt op het ontwikkelingsproces in de kleuter.

Aandacht gaat uit naar het welbevinden van de kleuter (de mate waarin de kleuter zich goed voelt in de klas en op school), de betrokkenheid (de mate waarmee de kleuter gedreven en geconcentreerd met klasactiviteiten omgaat) en de groei van hun competenties (inzichten en vaardigheden waarover de kleuter beschikt).

De evolutie van de competenties van de kleuter wordt nauwgezet opgevolgd in het kleutervolgsysteem. Er wordt hierbij op de volgende ontwikkelingsdomeinen gelet:

- emotionele ontwikkeling
- sociale ontwikkeling
- morele ontwikkeling
- motorische ontwikkeling
- denkontwikkeling
- taalontwikkeling
- ontwikkeling van de zelfsturing
- positieve ingesteldheid

Op regelmatige basis screenen de leerkrachten hun klas. Van elke kleuter wordt aangegeven hoe het met zijn/haar ontwikkeling zit. Daaruit worden de kleuters weerhouden die laag scoren. De leerkrachten zullen verder nagaan welke de werkpunten zijn voor deze kleuters. Ook wanneer blijkt dat een kleuter zich niet goed voelt in de klas en/of onvoldoende betrokken aan de slag gaat, zullen de leerkrachten initiatieven nemen om daar wat aan te doen. De klasleerkracht, het CLB, directie en zorgcoördinator bekijken hoe deze kleuters best begeleid worden om hun ontwikkeling weer op gang te brengen. In dit stadium zullen ook de ouders betrokken worden. Bij problemen worden ze uitgenodigd voor een gesprek en wordt er in onderling overleg naar een oplossing gezocht.

Al de relevante gegevens worden van de ene klas naar de andere doorgegeven en besproken, om zo een regelmatige en optimale zorg te garanderen voor alle kleuters.

Het leerlingvolgsysteem

Vanaf de lagere school wordt er een leerlingvolgsysteem gebruikt. Er blijft aandacht voor welbevinden, betrokkenheid, concentratie en motivatie.

Daarnaast worden eveneens resultaten opgenomen van genormeerde en gestandaardiseerde toetsen van "het leerlingvolgsysteem van het VCLB(Vrij centrum voor leerlingenbegeleiding)".

Het is een instrument voor de lagere school dat zich richt op de leerstof van spelling, lezen en wiskunde.

Het schoolteam beschikt op die manier over objectieve en genormeerde schoolse meetinstrumenten die er voor zorgen dat alle leerlingen systematisch en periodiek geëvalueerd en opgevolgd kunnen worden over een langere onderwijsperiode.

Concreet:

In de school worden per schooljaar - op vaste meetmomenten, namelijk in september en februari - toetsen voor spelling, lezen en wiskunde afgenomen. Er wordt nagegaan in hoeverre leerlingen de leerstof op deze gebieden beheersen die reeds gekend zou moeten zijn. De leerlingen zouden op basis van wat ze leren in de klas in staat moeten zijn om deze toetsen tot een goed einde te brengen.

Als de toetsen verbeterd zijn, worden de resultaten omgezet in scores van A tot E en volgt er een analyse:

- leerlingen die scores van A tot C behalen, vormen geen probleem. Zij scoren van zeer goed tot voldoende.
- leerlingen die een D-score behalen, scoren zwakker en zitten in een mogelijke risicozone.
- leerlingen die een E-zone behalen, zitten in een gevarenzone.

Aan deze laatste groep leerlingen moet extra aandacht besteed worden.

De grootte van de achterstand wordt geanalyseerd en daarna wordt er naar de meest efficiënte begeleiding gezocht.

Dit gebeurt meestal op een MDO (multidisciplinair overleg), waarbij directie, CLB, zorgcoördinator, taakleerkracht en klastitularis aanwezig is. Er wordt besproken hoe men het kind optimale zorg kan bieden. Deze zorg kan variëren van remediëring in de klas, individuele begeleiding in de taakklas of verdere zorgbegeleiding door externe diensten (logo, kine, gon,...) behoort tot de mogelijkheden.

Naast observaties, toetsresultaten, screenings, handelingsplannen, verslagen,... worden ook contacten met ouders en/of externe diensten opgenomen in het leerlingvolgsysteem.

Alle relevante informatie die kan helpen om een leerling zo goed mogelijk op te volgen in zijn/haar ontwikkelingsproces wordt met de grootste zorg bekeken en bewaard.

4.4 Pestactieplan bij ons op school

1. Situering:

Bij het begin van elk nieuw schooljaar besteden we in elke klas aandacht aan het belang van je goed voelen binnen de groep. Elke leerkracht gaat samen met de leerlingen op zoek naar wat nodig is zodat leerlingen zich veilig en blij kunnen voelen op school en hoe men elkaar daarbij kan helpen.

Niettemin loopt het soms fout en kan er pestgedrag ontstaan. Pesterijen kunnen nooit goedgepraat worden, maar we kunnen ze wel "begrijpen". Hoe ongewenst het ook is, toch moeten wij als school onder ogen zien dat pesten altijd deel zal uitmaken van het schoolleven (en het leven in het algemeen).

Wie heeft nog nooit bewust de aanwezigheid van iemand anders gemeden door te doen alsof je die persoon niet opmerkte?

Wie heeft nog nooit in groep iemand anders belachelijk gemaakt omwille van uiterlijk, kleding, onaangepaste trekjes?

Het helpt ons dus niet verder als we pesten zien als "abnormaal" of "door en door slecht".

2. Definitie:

Pesten is het regelmatig en langdurig lastigvallen van iemand met de bedoeling de ander fysiek of emotioneel pijn te doen. Er is steeds sprake van een machtsverschil tussen de pester en het slachtoffer. Meestal gebeurt het in groepsverband en op regelmatige tijdstippen.

Plagen daarentegen is van korte duur en speelt zich af tussen gelijken. Omdat er geen machtsverschil is, kan de ander gemakkelijk terugplagen. Dit wil echter niet zeggen dat plagen soms niet kwetsend kan zijn.

Soms is de grens tussen pesten en plagen erg dun.

Soms wordt de term pesten te snel gebruikt als het in feite over plagen, ruzie maken of ander storend "stout" gedrag gaat.

Pesten kan veel vormen aannemen: fysiek (duwen, slaan, schoppen, spuwen,...), verbaal (roddels verspreiden, bijnamen gebruiken, uitlachen, vernederen,...), sociaal (negeren, uitsluiten, afpersen,...) of materieel (spullen verstopten, stukmaken of beschadigen,...)

Pesten is heel dikwijls een groepsgebeuren. Wanneer een kind wordt gepest, zijn er naast de pester en het slachtoffer meestal nog "neutrale" toeschouwers of een middengroep. Soms zeggen of doen zij niets, soms lopen ze mee, meestal uit angst om zelf het doelwit van pesterijen te worden en zo ook uit de groep te vallen.

Door niet te reageren maken ze onbewust duidelijk dat ze het gedrag toestaan of dat ze er onverschillig tegenover staan. Nét die middengroep kan een grote rol spelen bij het verminderen van pesterijen.

3. Preventie:

Het is niet omdat we als school beseffen dat pesten niet uit een school gebannen kan worden, dat we geen inspanningen zullen doen om pesten en storend gedrag op school aan te pakken. We hebben dan ook een duidelijke strategie, een pest-actie-plan, dat door het ganse team wordt gedragen, ondersteund en op regelmatige tijdstippen geëvalueerd.

We willen het pesten op school op twee niveaus aanpakken, namelijk door preventie en interventie.

De preventieve aanpak steunt op 3 peilers:

- a) het werken en versterken van sociale vaardigheden en communicatie: voor zichzelf leren opkomen, vlot functioneren in groep, keuzes maken, samen spelen, andere meningen respecteren, leren ruzie maken,...
- b) het vergroten van empathie: aandacht besteden aan het begrijpen van de eigen gevoelens en die van anderen, het verwoorden van gevoelens (ook van onmacht en frustratie),...
- c) het creëren van een positief schoolklimaat: aanmoedigen en belonen van gewenst gedrag; een duidelijke en positief geformuleerde schoolregel; aandacht besteden aan het zich goed en veilig voelen op school, stimuleren om samen te werken,...

Dat positieve schoolklimaat is belangrijk als basis voor onze interventie-aanpak. Wanneer kinderen het gewoon zijn om vanuit vertrouwen en via positieve communicatie betrokken te worden bij het oplossen van problemen, zal de aanpak veel geloofwaardiger overkomen en zal men eerder geneigd zijn mee te zoeken naar goede oplossingen.

4. Interventie:

De basis van de aanpak die we zullen hanteren bij de interventie steunt ook op 3 peilers:

- a) het verhogen van de betrokkenheid van alle leerlingen
- b) het aanmoedigen van melden van pesterijen (en duidelijk maken dat melden van ongepast gedrag iets anders is dan klikken)
- c) het hanteren van de No Blame-aanpak bij duidelijke pestproblemen

5. Oproep naar de ouders:

Wanneer je kind dit schooljaar slachtoffer zou worden van pestgedrag, zullen wij daar als school aan werken in de hoop dat het pesten zo vlug mogelijk stopt.

Daarom is het belangrijk dat wij op de hoogte zijn van mogelijke pestproblemen.

Wij vragen dan ook om de school zo snel mogelijk te contacteren (via een briefje, mail of telefoon) of je kind aan te moedigen steun te zoeken bij de klastitularis of bij de zorgcoördinator (persoonlijk of via de brievenbus).

Belangrijk is dat jullie als ouders de zekerheid krijgen dat er actie zal volgen.

Er wordt een onderzoek gestart naar het mogelijke probleem: er wordt geobserveerd in de klas en op de speelplaats, er wordt informatie ingezameld bij collega's.

Wanneer blijkt dat de ongerustheid van jullie gegrond is, volgt er uiteraard verdere actie om het probleem aan te pakken.

Jullie worden steeds op de hoogte gebracht van het onderzoek en de verdere opvolging. Ook al komen we tot de vaststelling dat de ongerustheid ongegrond was en alles misschien berust op een misverstand of een onschuldige plagerij, dan nog worden jullie zo snel mogelijk geïnformeerd.

6. Af te raden:

Misschien heb je al wel eens, als ouder van een gepest kind, de neiging gehad om de ouders van de pestkop zelf te melden wat er gebeurt?

Wanneer zo'n contact goed verloopt, hoop je natuurlijk dat de pesterijen snel zullen ophouden. Jammer genoeg is dit echter vaak onvoldoende en blijven de problemen duren.

Ook is het voor ouders van een pestkop vaak moeilijk te geloven, te aanvaarden dat hun kind een pestkop is en levert zo'n contact weinig op. Het gevaar schuilt er zelfs in dat de pestkop wraak zal nemen op het slachtoffer en hem/haar dwingt hierover te zwijgen.

Op die manier dreigt het probleem nog groter te worden.

Vandaar dat we sterk afraden om zelf contact te zoeken met de andere betrokkenen.

7. Werkwijze No Blame:

Wanneer er weet is van een pestprobleem, wordt er vanaf dit schooljaar op school de "No Blame-aanpak" toegepast.

Deze methode heeft tot doel elke pestsituatie zo snel mogelijk te stoppen en op te lossen. Zoals de Engelse naam reeds doet vermoeden, wordt de pester niet beschuldigd of gestraft. Hij of zij wordt wel betrokken bij een groeps gesprek waarbij een aantal kinderen de verantwoordelijkheid en de taak krijgen ervoor te zorgen dat het gepeste kind zich weer goed en veilig kan voelen in de klas en op school.

Door deze groepsbenadering wakker je de empathie (=meevoelen met een ander) van de kinderen aan en leer je hen dat ze zelf deels verantwoordelijk zijn voor de goede sfeer binnen de groep.

De pester ervaart dat zijn gedrag niet wordt geapprecieerd door de groep en dat hij of zij niet langer kan rekenen op de steun van de anderen.

8. Verantwoording keuze van No Blame-aanpak:

Er wordt voor deze methode op school gekozen omdat het bestraffen van pestgedrag nooit voor oplossingen op lange termijn zorgde.

Kinderen die worden gestraft nemen soms wraak, ze gaan nog onopvallender aan de slag of ze verschuiven hun pestgedrag naar situaties buiten de school.

Kinderen die pesten, hebben zelf ook nood aan ondersteuning of begeleiding, zodat ook zij zich opnieuw goed kunnen voelen binnen de groep en niet in een spiraal van negatieve aandacht en straffen belanden.

Deze methode werd reeds in verschillende scholen met succes toegepast.

We hopen natuurlijk dat we deze aanpak zo weinig mogelijk moeten toepassen op school. We hopen op jullie steun en jullie vertrouwen.

Maar we hopen vooral dat alle kinderen zich op onze school goed en gelukkig voelen.

4.5 Dyslexie-aanpak op school

1. Omschrijving:

Dyslexie betekent: 'Ernstige en hardnekkige problemen bij de automatisering van het lezen en/of de spelling'.

Deze aangeboren leerstoornis wordt dus niet veroorzaakt door oog- of gehoorsproblemen, noch door emotionele problemen of zwakke begaafdheid.

Dyslectici hebben, ook als zij extra hulp krijgen, moeite met foutloos en vlot leren lezen en spellen. Ook hebben zij moeite met het leren lezen en spellen in andere vreemde talen.

Maar ook oriëntatie in ruimte en tijd vallen mogelijk zwak uit. Ze kunnen moeilijk orde houden en hun korte termijngeheugen laat hen vaak in de steek.

Dyslexie is onafhankelijk van intelligentie en komt voor bij normale en zelfs hoge intelligentie.

Toch blijven deze kinderen wat betreft schoolprestaties ver achter bij het gemiddelde niveau. Hun prestaties zijn ondanks inzet, niet in overeenstemming met hun verstandelijke capaciteiten. Begrijpelijk is dan ook dat deze leerstoornis hindernissen oplevert voor hun persoonlijke en maatschappelijke leven.

2. Kenmerken van dyslexie:

Het onderkennen van deze leerstoornis gebeurt aan de hand van 5 criteria (Van der Leij e.a.):

1. Criterium van achterstand

Dyslectici zijn minder vaardig in lezen en/of spellen in vergelijking met leeftijdsgenoten.

2. Criterium van gebrek aan nauwkeurigheid en/of snelheid

Ze lezen traag, haperend en maken daarbij veel fouten. Ze verwisselen letters, lettergrepen of woorden. Soms laten ze er weg of voegen ze er toe. Ze hebben moeite met splitsen en aanenschrijven van woorden en proberen woorden te schrijven zoals ze klinken. Ze maken fouten die je niet verwacht op basis van de leeftijd en van wat ze al aan onderwijs gekregen hebben.

3. Criterium van hardnekkigheid

Het stadium van automatisering van lezen en spelling blijft onbereikbaar. Op half lange termijn is er weinig blijvend effect, ook niet na extra hulp. Pas na een half jaar van intense begeleiding kan minieme vooruitgang worden vastgesteld. De te leveren inspanningen zullen altijd veel groter zijn dan het bereikte resultaat en dit geeft frustratie en ontgoocheling.

4. Criterium van tekort in automatisering

Verscheidene taken tegelijkertijd (begrijpend lezen: luidop lezen, nadenken, schrijven) verrichten is moeilijk: spellen en lezen verloopt aanzienlijk trager en met meer fouten omdat lezen en schrijven niet geautomatiseerd zijn.

Dubbele taken lukken niet goed: luisteren en tegelijkertijd aantekeningen maken, leren in een rumoerige omgeving, beelden op televisie bekijken en onderschriften lezen...

Moeilijk materiaal (vreemde woorden, andere taal...) vergroot het probleem.

Spanning en tijdsdruk zorgen dat de kwaliteit van het werk vermindert.

5. Criterium van voldoende gelegenheid tot leren

Dyslexie wordt niet veroorzaakt door slecht onderwijs, door te weinig oefening of door onwil van het kind.

3. Aanpak:

Hoe handelen met deze kinderen?

Er zijn vier manieren om hen te helpen, samengevat onder de term STICORDI = stimuleren, compenseren, remediëren en dispensereren. Deze aanpak werkt het best als de hele school er voor kiest.

1. Stimuleer en motiveer: naarmate dyslectici ouder worden, nemen spanning, onzekerheid, angst en kans op ontgoocheling en opgave toe. De motivatie behouden en verhogen is van kapitaal belang.
2. Compenseer: kinderen hulpmiddelen aanbieden als ondersteuning, vergemakkelijkt het lezen. Dit kan aan de hand van geluidsfragmenten, computersoftware, vraagstukken en teksten voorlezen,...
3. Remedieer: individuele begeleiding werkt bevorderlijk, zeker wanneer fouten samen besproken en aangepakt worden.
4. Dispenseer: kinderen een vrijstelling geven voor bepaalde opdrachten die écht te moeilijk zijn, is een ultiem hulpmiddel. Het is mogelijk om bvb. geen spellingsopdrachten aan het bord te laten maken om een dictee maar gedeeltelijk mee te laten tellen.

Concrete maatregelen in de klas

1. Voor de betrokken leerling wordt via overleg met taakleerkracht (of zorgcoördinator) een individueel handelingsplan opgesteld waarin compenserende, stimulerende en dispenserende maatregelen worden opgenomen.
2. Deze maatregelen worden aangestipt op een lijst van alle mogelijke maatregelen en worden dus individueel toegekend. Uiteraard wordt hierbij rekening gehouden met wat nodig en haalbaar is voor het kind, maar ook wat haalbaar is voor de klasorganisatie.

Er kunnen sticordi-maatregelen toegekend worden voor lezen, schrijven, Frans, huistaken, agenda, toetsen,...

3. Tijdens de begeleiding worden de maatregelen geregeld geëvalueerd op hun werkzaamheid. Zo kunnen er, na overleg, maatregelen wegvallen of andere bijkomen.

Ook aan de leerling zelf en de ouders wordt gevraagd om de maatregelen te evalueren.

4. Het hele pakket wordt doorgegeven aan de klastitularis van het volgende leerjaar en eventueel aangepast aan de noden van het kind of de klasorganisatie.

4.6 De BaSo-fiche

1. Baso-fiche?

De Baso-fiche is een document, dat oa. een overzicht bevat van alle zorginitiatieven die in het basisonderwijs werden genomen om het kind optimaal te ondersteunen.

Het wordt door de zorgcoördinator en de klasleerkracht van de school, in samenspraak met de ouders en eventueel het CLB opgesteld en bij het laatste oudercontact aan de ouders overhandigd.

Na het invullen wordt de volledige BaSo-fiche aan de ouders overhandigd. Het is erg belangrijk dat de ouders duidelijk weten dat de gegevens op geen enkele andere manier worden doorgegeven aan eender welke instantie. Het recht op de privacy van de minderjarige wordt op elk moment gewaarborgd.

Vermits ouders de eerste verantwoordelijken zijn voor de opvoeding van hun kinderen, behoort het doorgeven van relevante informatie over leerproblemen, leerstoornissen, gegevens van medische aard, schoolrapporten,... uitsluitend tot hun verantwoordelijkheid. Ouders beslissen zelf of ze de fiche al dan niet zullen overhandigen aan de secundaire school.

Het is natuurlijk in het belang van het kind dat de secundaire school zo vlug mogelijk een volledig zicht krijgt op zijn of haar mogelijkheden. Dit gebeurde in het verleden door een onthaalbeleid, eigen aan elke secundaire school.

Met het invoeren van de Baso-fiche gaan de secundaire scholen op uniforme wijze de ouders ontvangen bij de inschrijving en gebeurt de inschrijving vlotter en efficiënter. Er zullen minder belangrijke gegevens verloren gaan.

Door het meegeven van de fiche aan ALLE leerlingen, kan er op termijn meer duidelijkheid gecreëerd worden bij alle betrokkenen:

- 1) De basisscholen weten dat de leerlinggerichte begeleiding niet stopt wanneer hun leerlingen de lagere school verlaten: de secundaire scholen engageren zich om de genomen initiatieven verder te zetten
- 2) De ouders kunnen met hun fiche in elke (deelnemende) secundaire school terecht
- 3) De secundaire scholen weten dat alle kinderen (uit deelnemende basisscholen) een fiche hebben meegekregen en geven aan de basisschool feedback over de schoolloopbaan van de oud-leerlingen (nodig voor interne evaluatie)

Indien er een CLB-dossier bestaat van het kind blijft dit het belangrijkste document voor de opvolging van de zorg. De secundaire scholen kunnen dit nog steeds opvragen bij het CLB.

2. Inhoud:

Elk kind heeft kwaliteiten, vaardigheden en mogelijkheden.

Er wordt gefocust op wat het kind goed kan of waar het een bijzondere interesse voor toont. Belangstellingpunten en bijzondere vaardigheden kunnen belangrijk zijn bij het zoeken naar een gepaste studierichting en een mogelijke schoolloopbaan.

Aan de ouders wordt gevraagd naar relevante informatie, zoals geattesteerde leerstoornissen, schoolloopbaan, gezondheidstoestand, externe hulp,...

Ook aan hen wordt er gevraagd wat - volgens hen - de vaardigheden en interesses van hun kind zijn.

De school vult dan tenslotte het onderdeel "leren en studeren" in, maar ook het "socio-emotioneel functioneren" en de "schoolse resultaten en vaardigheden".

De school is er zich van bewust dat er grote zorg besteed moet worden aan de verwoording en de relevantie van de verstrekte gegevens. Alles wat op de BaSo-fiche verschijnt, moet inhoudelijk goed gestoffeerd zijn en mag niet foutief geïnterpreteerd kunnen worden.

Kanttekening: Er mogen geen valse verwachtingen geschapen worden: het doorgeven van de BaSo-fiche impliceert niet dat alle begeleidingsactiviteiten uit de lagere school ook kunnen worden opgenomen in het secundair.

3. Baso-fiche kort:

WEL ...

- ... een middel om de inschrijving in het secundair te vergemakkelijken
- ... een samenvatting van aandachtspunten uit het basisonderwijs (sterkte-zwakte)
- ... een sleutel om de communicatie tussen ouders en school te bevorderen
- ... een manier om de leerlingbegeleiding te optimaliseren en gericht te maken
- ... een middel om zorgsystemen en methodieken op elkaar afstemmen
- ... bedoeld om ervaring en expertise door te geven
- ... een document, eigendom van de ouders
- ... voor ALLE leerlingen

NIET...

- ... een verkorte versie van het CLB-dossier
- ... een elektronisch leerlingvolgsysteem
- ... een middel om leerlingen te oriënteren naar een bepaalde richting
- ... een middel om achter de rug van ouders gegevens door te geven
- ... een document om een stempel te drukken op de leerling
- ... alleen voor "zorgleerlingen"

5. GEDIFFERENTIEERD ONDERWIJS

In onze school behandelen we de kinderen van de klas niet als één, homogene groep maar houden we er rekening mee dat alle kinderen niet even begaafd, niet even snel zijn. We doen dan ook een serieuze inspanning om de kinderen in de mate van het mogelijke op hun niveau te helpen. Zo'n vorm van onderwijs noemen we gedifferentieerd onderwijs.

Gedifferentieerd onderwijs passen we expliciet toe tijdens zoveel mogelijk lessen/activiteiten.

6. DE VERONICA SHERBORNE BEWEGINGSPEDAGOGIEK

Allerlei wetenschappelijk onderzoek maakt duidelijk dat een sterk bewustzijn van het eigen lichaam en van andere personen twee basisvereisten zijn om vlot te leren. Zonder een goed vertrekpunt - zijn identiteit of zelfbesef - kan een kind niets leren over de omringende wereld. Zonder een relatie met hen aan te gaan, kan een kind niets leren van anderen.

Met dit in het achterhoofd ontwikkelde Veronica Sherborne een bewegingsprogramma om kinderen te helpen bij de bewustwording van hun eigen lichaam en het bewustworden van de wereld buiten hen (de ruimte rondom hen en de anderen rondom hen).

Om de socio-emotionele ontwikkeling van de kinderen op onze school te bevorderen besloten we deze bewegingsmethode te integreren in ons programma. Regelmatig wordt er dan ook klasdoorbrekend gewerkt waarbij oudere leerlingen met jongere leerlingen volop bewegen.

7. BEWEGINGSOPVOEDING

Lagere school

Gym De leerlingen krijgen gedurende 2/3 van het schooljaar 2 lestijden gym, de de resterende periode (1/3) één lestijd gym en één lestijd zwemmen.

Zwemmen Het schooljaar wordt verdeeld in 3 perioden. Elke graad gaat tijdens een voorafbepaalde periode zwemmen (ongeveer 11 zwembeurten per periode)

Schaatsen 2 à 3 keer per jaar ruilen 3de -, 4de -, 5de - en 6de klassers hun zwembeurt voor een schaatsbeurt.

Kleuterschool

Gym Tweemaal per week trekken de kleuters naar de gymzaal onder leiding van de turnjuf.

Geleid spel Minstens eenmaal in de week zorgen de leidsters voor geleid spel in open lucht.

8. BIBLIOTHEEKBEZOEK

We hebben op school onze eigen bibliotheek. Deze wordt, dankzij onze samenwerking met het gemeentebestuur en de bibliotheek van Tremelo, regelmatig voorzien van de nieuwste boeken. Ook onze kleuters brengen regelmatig een bezoek aan onze bibliotheek. Onze bib wordt twee keer per maand door de kinderen van de lagere school bezocht.

9. OPENLUCHTKLASSEN (*)

In de onpare jaren gaan de leerlingen van 1ste en 2de graad op openluchtklas (met 2 overnachtingen).

De leerlingen van 5 en 6 gaan elk jaar op openluchtklassen.

Deze openluchtklassen vormen een deel van het schoolgebeuren en worden ingepast in het leerprogramma van de school. Om te kunnen deelnemen is evenwel een schriftelijke toelating vereist van de ouders. Niet deelnemende kinderen krijgen speciaal aangepaste activiteiten, aansluitend bij wat er gedaan wordt door wie wel deelneemt.

De bijdrage voor deze openluchtklassen wordt betaald via voorschotten. Op die manier kunnen de gevraagde reservatiekosten en voorafbetalingen reeds gebeuren en wordt de betaling gespreid over het schooljaar.

10. SCHOOLREIZEN (*)

Schoolreizen in de klassieke zin worden op onze school niet langer meer ingericht: de leerlingen gaan regelmatig voor een halve of zelfs voor een hele dag op leeruitstap waarbij we steeds het nuttige aan het aangename trachten te koppelen.

(zie 4.9 Bijdrageregeling ouders en ook Bijlage 4. 'Verplichte en niet-verplichte uitgaven')

11. LEERUITSTAPPEN (*)

In de loop van het schooljaar maken de leerlingen regelmatig een uitstap die nauw aansluit bij datgene waarrond gewerkt wordt in de klas. Ze gaan op bezoek bij de bakker, de witloofboer, de champignonkweker, enz...

Een groot deel van deze leeruitstappen is gratis. De verplaatsing gebeurt te voet of met de fiets (voor de oudere leerlingen) en er zijn geen kosten verbonden aan het bezoek. Andere leeruitstappen vragen wel een extra uitgave voor vervoer en/of inkom. Als school doen we met de steun van het oudercomité een echte inspanning om die bijkomende kosten onder controle te houden.

(Bijdrageregeling ouders en ook Bijlage 4. 'Verplichte en niet-verplichte uitgaven')

12. CULTURELE UITSTAPPEN (*)

In deze tijd van massale TV-consumptie trachten we heel bewust de kinderen in contact te brengen met dans, muziek of (poppen)theater.

(Bijdrageregeling ouders en ook Bijlage 4. 'Verplichte en niet-verplichte uitgaven')

13. SPORTACTIVITEITEN

Binnen de schooluren (*)

Sportdagen

De sportdagen kunnen een erg verschillende invulling krijgen. Zo trekken de vijfde- en zesdeklassers elk jaar op fietstocht.

Langlaufen

Ligt er voldoende sneeuw dan gaan de vierde-, vijfde- en zesdeklassers langlaufen in de Ardennen.

Sponsortocht

Elk jaar trekt de lagere school op sponsortocht. Het ene jaar is dat een sponsortocht ten voordele van een project voorgesteld door een leerling, leerkracht of ouder, het andere jaar ten voordele van de Damiaanactie.

Buiten de schooluren

Middagactiviteiten

Tijdens de middag organiseren enthousiaste leerkrachten sportactiviteiten voor leerlingen van derde tot zesde leerjaar. Zo wordt er aan voetbal, trefbal en netbal gedaan, wordt er gezongen.

Een aantal juffen organiseren crea-middagen of trekken en de kinderen naar de snoezelzolder.

Woensdagnamiddag

Onder de leiding van de turnleerkracht en dankzij de vrijwillige inzet van ouders en leerkrachten, zijn er ook verschillende sportactiviteiten op woensdagnamiddag. In de loop van het jaar wordt u hierover tijdig ingelicht.

- (*) Het eventueel niet-deelnemen aan deze activiteiten is geen reden om niet op school aanwezig te zijn. Op school wordt steeds een aangepast programma voorzien voor de kinderen die niet deelnemen.

14. GEZONDHEIDSOPVOEDING

1. DRANK OP SCHOOL

Oproep

Drink gezond!

De theorie...

Tijdens de lessen wordt de kinderen regelmatig duidelijk gemaakt wat gezonde voeding is en wat niet. Zo leren ze dat cola, limonade, ice-tea,... zo goed als geen voedingswaarde hebben, extreem gezoet zijn en schadelijk zijn voor de tanden.

Water daarentegen is gezond.

en de praktijk

Het geleerde in de klassen willen we als school dan ook consequent toepassen: daarom verkoopt de school geen dranken. De kinderen brengen hun drinkbus gevuld met water 's morgens mee naar school. Wanneer de drinkbus leeg is mag deze op school weer gevuld worden met water.

2. FRUITPROJECT

Oproep

Eet meer groenten en fruit!

Dit is een steeds weerkerende oproep tijdens de lessen maar in de praktijk zien we dat de kinderen tijdens de speeltijd blijven zweren bij allerlei tussendoortjes die zeker niet in overeenstemming zijn met de heersende opvattingen over gezonde opvoeding.

Geen woorden maar daden: een dag met een gezond tussendoortje

Om het niet alleen te houden bij oproepen tot het eten van gezondere voeding (=woorden) besloten we op school er ook iets aan te doen (=daden): woensdag en vrijdag zijn het de dagen van het gezonde tussendoortje! Op die dag mogen de kinderen als tussendoortje alleen maar groenten of fruit mee naar school nemen. Waarom...? Argumenten zat: verse groenten en fruit

- zijn rijk aan vitamines, mineralen en bioactieve stoffen.
- bevatten volop vezels die belangrijk zijn in het voorkomen van overgewicht en hoge bloeddruk.
- zijn voor 100 % cholesterolvrij.
- zijn een feest voor de geest, ze stimuleren onze hersenen en geheugenfunctie.
- zijn best betaalbaar in vergelijking met andere tussendoortjes.
- zijn 100% natuurlijk en vrij van geur-, kleur- en andere kunstmatige stoffen.
- oefenen een beschermend effect uit tegen een hele resem van chronische welvaartsziekten.

Ondersteuning

Dankzij de ondersteuning van de Vlaamse Gemeenschap, de ouderraad en het gemeentebestuur van Tremelo (logistieke ondersteuning) biedt de school elke woensdag en vrijdag een stuk fruit of groente aan, en dit voor slechts 12 euro. (60 stukkenfruit)

Na elke vakantie kan men inschrijven voor het fruitproject.

3. FIETS(HELM)PROJECT**Oproep**

Leerlingen vanaf het vierde leerjaar raden we aan om met de fiets naar school te komen én een fietshelm te dragen. Jongere leerlingen zien we ook graag fietsen, maar dan liefst onder begeleiding.

Ondersteuning

Kinderen die over geen fietshelm beschikken kunnen er eentje gratis van de school krijgen op voorwaarde dat zij een contract tekenen waarin ze beloven regelmatig met de fiets naar de school te fietsen én steeds hun helm te dragen. Ook de ouders tekenen dit contract.

16. MILIEUOPVOEDING

Onze school is een MOS-school.

MOS staat voor Milieu Op School. Het MOS-project is een samenwerkingsverband met de provincie Vlaams-Brabant.

We besteden aandacht aan afvalpreventie, spaarzaam omgaan met water en energie, werken aan veiliger verkeer en aan introduceren van natuur op school.

Als gevolg van die projecten zetten we in het verleden reeds verschillende stappen voor een beter milieu:

1. AFVALPREVENTIE

- We verminderen het papierverbruik door papier aan beide zijden te gebruiken : dubbelzijdig kopiëren, kladpapier.
- We bieden geen drankjes aan in wegwerpverpakking.
- Alle afval wordt gesorteerd en in de juiste vuilnisbak gegooid: PMD, restafval en papier.
- We zamelen batterijen, inktpatronen en oude gsm-toestellen in
- We gebruiken geen aluminiumfolie om boterhammen te verpakken maar een brooddoos.
- Drank van thuis doen we in een drinkbus: de school stelt gratis drinkbussen ter beschikking.
- We gebruiken geen wegwerpborden, -bestek of bekertjes tijdens festiviteiten.
- GFT-afval wordt zoveel mogelijk op school gecomposteerd
- We vermijden inktcartridges door alle computers via het netwerk te verbinden met 1 kopieertoestel

2. NATUUR OP SCHOOL

- We trekken regelmatig op verkenning naar Parkheide, de Balenberg, de Averegten in Heist-op-den-Berg, het provinciaal domein in Kessel-Lo.
- We zorgen voor dieren : het 5de leerjaar zet in de lente padden over- Op de kleine speelplaats in het dorp zorgden we voor het nodige groen: een grasplein, beukenhagen,...
- In de wijkschool plantten we een rij inheemse, bloeiende heesters aan en zijn er kippen en konijntjes

3. WATER

- In de wijkschool spoelen we de toiletten met regenwater.
- In de wijkschool plaatsten we nieuwe toiletten met spaarknoppen en klein-volumebakken.
- Op de kleine speelplaats dorp hebben we toiletten met spaarknoppen en/of klein-volumebakken die we ook met regenwater spoelen.
- Op de kleine speelplaats kregen oude regenwaterputten hun functie terug
- Het 4de leerjaar bezoekt Hidrodoe en leert veel over water
- We leren zuiniger om te springen met water
- De toiletten op de grote speelplaats zijn vernieuwd zodat we ook daar minder water verbruiken. Alles is ook reeds voorzien om later, wanneer de grote speelplaats heraangelegd wordt, deze toiletten met regenwater te spoelen.

4. VERKEER

- Zie fiets(helm)project..
- Leerkrachten die naar school fietsen krijgen een fietsvergoeding.
- Verschillende klassen gaan naar het verkeerspark in Kessel-Lo
- De fietsvaardigheid wordt geoefend op school. In samenwerking met de gemeente organiseren we voor de leerlingen van de derde graad een fietsexamen
- Onze gemachtigde opzichters zorgen er voor dat onze kinderen veilig de straat kunnen oversteken.
- Met de hele school organiseren we een mobiliteitsweek met een mobiel verkeerspark en een vrachtwagen om "dode hoek"-lessen te geven.

5. ENERGIE

- We houden het elektriciteitsverbruik in de gaten
 - De meterstanden van water, elektriciteit en gas worden regelmatig opgenomen.
 - We gaan zuinig om met energie : kijk maar naar onze 'deur sluiten a.u.b.'- affichecampagne
 - Alle buitendeuren werden voorzien van een pomp zodat er in de winter geen deuren meer blijven openstaan.
 - De nieuwe klassen en toiletblok op de wijk zijn beter geïsoleerd.
 - Dikke truiendag
-